

25. výročie založenia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

Prelom v spoločenskom a politickom živote na Slovensku v roku 1989 zasiahol aj do odborového hnutia. **17. februára 1990** sa v Bratislave uskutočnil Mimoriadny zjazd, ktorý konštituoval nový Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku (ďalej zväz). Za predsedu zväzu bol zvolený doc. Ing. Milan Gajdošík, CSc. V priebehu roka do konania I. riadneho zjazdu zväzu, v apríli 1991, sa dopracovala organizačná štruktúra zväzu, vytvorili sa orgány na úrovni regionálneho školstva, vysokých škôl a priamoriadených organizácií a určilo sa sídlo zväzu. Ujasnili sa vzťahy so štátnou správou, s Konfederáciou odborových zväzov Slovenskej republiky, so zahraničnými partnermi a potvrdil sa princíp výstavby a rozhodovania zdola na základe delegovaných právomocí.

Na I. zjazde zväzu (1991) boli konštituované združenia základného, stredného, vysokého školstva a priamoriadených organizácií, tiež profesijné sekcie v rámci týchto združení. Boli schválené základné dokumenty zväzu, stanovy a programové ciele, v ktorých sa stanovili úlohy najmä pre oblasti pracovno-právnu, sociálnu a mzdovú, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, pre oblasť medzinárodných vzťahov. Prijala sa smernica pre hospodárenie organizácie. Delegáti zjazdu zvolili za predsedu zväzu RNDr. Kamila Vajnorského.

Zväz sa stal dobrovoľnou organizáciou, budovanou na demokratickom princípe, združujúcou zamestnancov školstva a vedy bez ohľadu na politickú príslušnosť, národnosť, náboženské vyznanie, rasu a pohlavie, ktorí sa stotožňujú s cieľmi, programom a stanovami zväzu. Zväz ako organizácia, nezávislá od všetkých politických strán a hnutí, vládnych, štátnych, hospodárskych a spoločenských orgánov a organizácií si dal za cieľ vyjadrovať, uspokojovať a chrániť oprávnené záujmy a potreby svojich členov najmä v sociálnej, ekonomickej a pracovnej činnosti.

Postupné napĺňanie poslania zväzu a skvalitňovanie práce v odboroch riešili II. zjazd (1995), na ktorom bol do funkcie predsedu zväzu opäť potvrdený RNDr. Kamil Vajnorský a III. zjazd (1999) zväzu, ktorý do funkcie predsedu zvolil Ing. Jána Gašperana. Na IV. zjazde zväzu (2003) a V. zjazde zväzu (2007) bol vo funkcii predsedu voľbami opätovne potvrdený Ing. Ján Gašperan, ktorý vykonával aj funkciu podpredsedu pre nevýrobné odborové zväzy v rámci KOZ SR. Na VI. zjazde 25. novembra 2011 bol delegátmi zvolený nový predseda Ing. Pavel Ondek spolu s novými predsedami jednotlivých združení. Plnenie cieľov a programu zväzu za uplynulé obdobie zhodnotí VII. zjazd zväzu, ktorý sa uskutoční 25. až 27. novembra 2015. Súčasne prijme na nasledujúce obdobie ďalšie úlohy, ktorými sa budú naplňovať strategické ciele zväzu.

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku je počtom členov najväčší nevýrobný zväz. Zväz svojimi konštruktívnymi návrhmi spolupracuje s Konfederáciou odborového zväzu SR hlavne v oblasti zahraničnej a štátnej politiky so zameraním na zamestnancov rezortu školstva. Členstvo v KOZ SR umožňuje zväzu zúčastňovať sa na politike odborov vo vzťahu k Národnej rade SR, vláde SR a ústredným orgánom štátnej správy. Zväz ma zastúpenie v Sneme a Predstavenstve KOZ SR, Hospodárskej a sociálnej

rade. Významné je zastúpenie zväzu v Education International a ETUCE (Európsky odborársky výbor pre vzdelávanie) so sídlom v Bruseli. V medzinárodnej oblasti zväz úzko spolupracuje s partnerskými odborovými organizáciami hlavne strednej a východnej Európy.

Zväz v priebehu svojej existencie uskutočnil viacero významných podujatí, konferencií k problémom školstva, na ktorých prijali účasť domáci a zahraniční hostia. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie sa zväz snažil a snaží využívať nové formy vzdelávania svojich členov, jednak financovaných z európskej odborovej centrály a jednak tvorbou vlastných projektov. V priebehu rokov 2005 až 2014 sa zväzu podarilo zrealizovať 7 projektov prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu, Vyšehradského fondu, fondu krajín EHP a Nórskeho finančného mechanizmu, Grundvig-Partnerstvo a Innovation Norway. Po prijatí zákona o pedagogických a odborných zamestnancov dal zväz akreditovať 6 vzdelávacích programov kontinuálneho vzdelávania. Okrem uvedených aktivít bol zväz aj pri zrode tradície oceňovania učiteľov za aktívnej účasti žiakov prostredníctvom ankety o najobľúbenejšieho učiteľa, učiteľku na Slovensku Zlatý Amos. Regeneráciu síl svojich členov zabezpečuje prostredníctvom rekreačných zariadení vo Vysokých Tatrách a v Slovenskom raji.

Spracoval: doc. Ing. Miroslav Habán, PhD., podpredseda OZ PŠaV na Slovensku